

Bir Sorunun Cevabı

Soru: Müzayedeye katılmak caiz midir? Yani emtiayı daha fazla fiyat ödeyen kimseye satmak için açık arttırmaya sunmak caiz midir?

Cevap: Lügatte müzayedeye: Satışa çıkarılan emtianın fiyatını arttırmada rekabet etmektir.

Istılahta ise: Emtianın açık alanda satılması ve en son arttıran kişi alıncaya kadar insanların birbirlerine karşı onun fiyatında arttırmaya gitmesidir.

Bu satış, Resul [Sallallahu Aleyhi ve Sellem]'in hadisinden dolayı caizdir ki o, Tirmizi'nin Sünen'inde Enes İbn-u Malik'ten tahrîc ettiği şu hadistir:

“Resulullah [Sallallahu Aleyhi ve Sellem] bir döşek ile bardak sattı ve bunları kim alacak dedi. Adamın biri dedi ki: O ikisini bir dirheme aldım. Bunun üzerine Nebi [Sallallahu Aleyhi ve Sellem] dedi ki: Bir dirhemini üzerine arttıran kimse yok mu? Bir dirhemini üzerine arttıran kimse yok mu? Derken bir adam iki dirheme satın aldı. O da onları ona sattı.” Tirmizi, bu hadisin hasen olduğunu söyledi.

Bu hadis, Süfyan İbn-u Vehb el-Havlani [Radiyallahu Anh]'ın şu hadisi ile çelişmez:

“Resulullah [Sallallahu Aleyhi ve Sellem]'in müzayedeye satışından nehyettiğini işittim.”

Çünkü bu hadis, zayıftır. Zira onun isnadında İbn-u Lehiya vardır ki o zayıftır.

Aynı şekilde o, İbn-u Ömer'in şu hadisi ile de çelişmez:

“Resulullah [Sallallahu Aleyhi ve Sellem], sizden birinizin ganimet ile miras dışında terk edinceye kadar başka birisinin satışı üzerine satış yapmasını nehyetti.”

Zira buradaki nehiy, satışın müşteri üzerinde kesinleşmesi halindedir. Çünkü bu durumda bir kimsenin gelerek “ben daha fazla öderim” demesi caiz değildir. Ancak müzayedede olduğu gibi satış henüz kesinleşmemişse bu hadis buna intibak etmez.

Nitekim el-Ayni, Umde-tul Kari'de müzayedeye satışının caiz olmasının Malik, Şafii ve Ehl-il İlim Cumhuru'nun kavli olduğunu ifade etmiştir.

H. 14 Safer-ul Hayr 1430

M. 08.02.2009